



struinen

in de Amsterdamse Waterleidingduinen

waternet

NR. 87 | WINTER 2015





03 STRUINEN MET
Alexandra Barnaart

04 NATUUR EN WATER
Damherten

07 GESLOT
De jonge bioloog

08 PANORAMA
Van Limburg Stirum Vallei

10 KINDERPAGINA
Winterslaap

11 MIJN WATER
Sluiswachter

12 BEWONERS VAN DE AWD
Winterslapers

14 UITGELICHT

**16 ACTIVITEITEN-
KALENDER**



Jonkvrouwe Alexandra Barnaart (67) is mede-eigenaresse van landgoed 't Huis te Vogelenzang. Met familieleden vervult ze een eervolle opdracht: de instandhouding van de villa's en het cultuurhistorische parkbos met sier- en moestuinen in de Engelse landschapsstijl.

"Huis te Vogelenzang is familiebezit sinds 1807, toen voorouder Willem Philip het landgoed kocht. Ooit was deze buitenplaats ruim 1.000 hectare groot, maar in 1925 is grond verkocht om de uitbreiding van de Amsterdamse drinkwatervoorziening mogelijk te maken. Met 106 hectare tuinen, parkbos, weidegrond en meerdere huizen rust er nog altijd een eervolle verantwoordelijkheid op onze schouders. Het landgoed is Rijksmonument en kent een instandhoudingsplicht. Het is hier prachtig wonen, maar ook hard werken

om dit bijzondere erfgoed in goede staat te houden. Gelukkig zijn er subsidies beschikbaar. Ook pachtinkomsten dragen bij aan het beheer van deze bijzondere plek. Een plek die net als vroeger nog altijd deels zelfvoorzienend is. Mijn zus bestiert de moestuin die ons van biologische groenten en fruit voorziet. Wat overvloedig is maken we in. Het is hier met al die zangvogels ook echt genieten. En vanochtend zag ik twee buizerds opvliegen. Ook zoogdieren zoals ree, vos en haas laten zich geregeld zien. Konijnen zijn zo goed als verdwenen, maar goed, er is helaas ook veel veranderd in het duin. De damherten hebben deze prachtige biotoop verarmd. Natuurlijke verjonging van bomen en struiken krijgt nauwelijks nog een kans. Wat dit betreft zijn wij erg ingenomen met het hek dat onlangs is geplaatst om herten te weren."



Waterleidingduinen te klein voor 3.000 damherten

Om kwetsbare duinnatuur te beschermen en overlast in de omgeving te beperken, besloot de gemeente Amsterdam na uitvoerig onderzoek het aantal damherten in de Waterleidingduinen te verminderen. Dat besluit is genomen op basis van Europese natuurwetgeving en is zorgvuldig voorbereid met collega-natuurbeheerders en de provincie Noord-Holland. “Voor een unieke natuurbeleving zullen bezoekers hier altijd herten blijven zien.”

Wie door de ogen van een boswachter de Waterleidingduinen verkent, krijgt een scherp beeld van de veelbesproken damhertenschade. Ineens zie je bomen zonder bast, struiken zonder knop en door herten kaalgevreten vlaktes en valleien waar nectarrijke vegetatie ooit een grote diversiteit aan insecten voedde. We zijn maar net voorbij ingang Oase als boswachter Alfons Daniëls de dienstauto stopt en wijst naar een armzalig boompje dat ooit trots luisterde naar de plechtige naam kardinaalsmuts. “Kijk, zie je

die stam,” wijst hij, “die is van onder tot op anderhalve meter hoogte rondom geschild, ofwel kaalgevreten. Bij vlier en els is dat hier hetzelfde verhaal en ook nectarrijke struiken zoals liguster zijn nergens meer veilig. Normaal gesproken redt een taaie rakker als kardinaalsmuts het wel, maar met zoveel dieren niet.” Waar we staan, zien we binnen een cirkel van vijftien meter drie groepjes damherten grazen. Het hele duin staat er vol mee. Ruim 3.000 werden er bij de laatste telling in april 2015 gezien. Op een oppervlakte van 3.500 hectare.

GIFTIGE PLANTEN

“De Waterleidingduinen kan zulke grote aantallen eenvoudigweg niet dragen,” legt Daniëls uit. “Damherten zijn echte alleseters. Ze eten knop, blad, bloem en kruiden en laten niets achter. Deze ontwikkeling is bijzonder nadelig voor insecten die van voor- tot najaar van nature in bloemrijke, en dus nectarrijke duinvalleien thuishoren. Zangvogels die van insecten leven, komen vervolgens in voedselnood. Zo stort op een gegeven moment de hele voedselketen in elkaar.” “We zijn het kantelpunt enige tijd terug al gepasseerd,” zegt Daniëls met enige verbittering in zijn

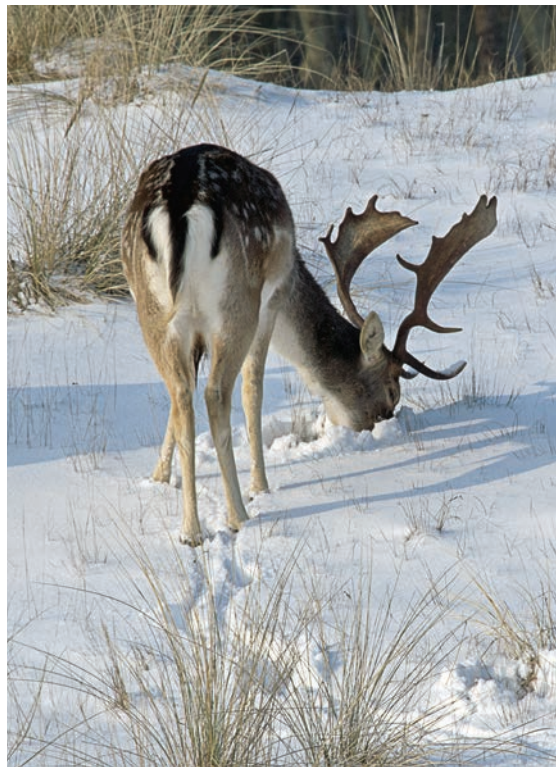
stem. “We zien dit al heel lang aankomen, maar de besluitvorming, die zorgvuldig tot stand moest komen, heeft erg veel tijd in beslag genomen. Er zullen flink wat jaren overheen gaan, voordat onze duinnatuur weer op topniveau is.”

VERSTANDIG WILDBEHEER

“Dat Waternet nu damherten gaat schieten is minder vreemd dan het lijkt,” zegt ecoloog Leo van Breukelen die bij Waternet is belast met het damhertdossier. “Grote roofdieren ontbreken om het natuurlijk

‘NEE, LEUK VINDEN WIJ HET NIET DAT ER DIEREN MOETEN WORDEN GESCHOTEN, MAAR HET IS WEL NOODZAKELIJK.’

evenwicht te herstellen. Als goed natuurbeheerder moet Waternet dan op zeker moment ingrijpen in spontane ontwikkelingen. Ook Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer doen dit regelmatig.”



'VOOR EEN UNIEKE NATUUR- BELEVING KUN JE HIER ALTIJD HERTEN BLIJVEN ZIEN, OOK IN DE TOEKOMST.'

plan goedgekeurd en moet nu alleen nog een onthef-
ting voor afschot afgeven.

Van Breukelen: "Nee, leuk vinden wij het niet dat er
dieren moeten worden geschoten, maar het is wel
noodzakelijk. Voor een unieke natuurbeleving zullen
bezoekers hier overigens altijd herten blijven zien. De
grote winst is dat er in de Waterleidingduinen straks
veel meer bloemen en vlinders en ook meer reeën te
zien zijn. De natuur verrijkt met minder damherten.
Straks kan Natuurbrug Zandpoort open en ligt er in
deze omgeving 7.000 hectare aaneengesloten topna-
tuur waar het aantal damherten aan beide kanten van
de brug in balans is. Dat is verstandig en toekomst-
gericht natuurbeheer, waarbij we niet uitgaan van
enkele soorten, maar rekening houden met alle dieren
en planten die hier voorkomen."

WILDERNISVLEES

Waternet is zelf verantwoordelijk voor het
terugbrengen van het aantal herten. Hiervoor
wordt een plan opgesteld dat er voor zorgt dat
bezoekers zo min mogelijk hinder ondervinden en
natuurverstoring beperkt blijft.
De herten die worden geschoten zullen deels hun
weg vinden als streekproduct en op het menu
verschijnen van Amsterdamse restaurants. Ook zal
een deel van het vlees naar de Voedselbank gaan.

"Jarenlang was het aantal damherten laag. Iedereen
vond het leuk om ze te zien en ze hadden ook een nut-
tige rol in natuurlijke processen. Toen de populatie
echter flink begon te groeien zorgden de herten voor
steeds meer overlast in de omgeving, met gevaarlijke
verkeerssituaties en vraatschade aan tuintjes en land-
goederen. Er is een hek geplaatst, maar dat voorkomt
niet alle schade en overlast. De schade aan onze duin-
natuur wordt intussen alsmaar groter."

Van Breukelen vertelt dat zieke of zwakke dieren
al tijdig uit hun lijden worden verlost. "Dat blijven
we ook doen. Maar met die maatregel en met een
hek voorkomen we niet dat de populatie herten nog
verder toeneemt. Daarom kunnen we niet anders dan
actief beheren."

NATUURBRUG OPEN

Waternet streeft er naar het aantal herten binnen vijf
jaar terug te brengen van 3.000 nu tot circa 800. Van
Breukelen: "We moeten echt onze verantwoordelijk-
heid nemen. De Waterleidingduinen is beschermd
Natura 2000-gebied. Natura 2000 is een label voor
Europese topnatuur die moet voldoen aan kwaliteits-
doelen. Dit betekent dat wij ontzettend goed moeten
zorgen voor alle kwetsbare dieren en planten in de
Waterleidingduinen."

Om het tij te keren is met andere organisaties een
faunabeheerplan gemaakt voor alle duingebieden in
de regio waar damherten leven. De provincie heeft dit

**Meer weten over damherten
beheer? Lees er alles over
in ons damhertdossier op
waternet.nl/AWD**

11 november, 14.45 uur

naam:

Baukje Peijnenborg (10 jaar)

De jonge bioloog

Wat doe je in de AWD?

"Lekker wandelen met mijn ouders en oma Elly.
Wandelen is mijn grote hobby en kriskras door de
duinen struinen vind ik het leukst. Ik wil graag bio-
loog worden. Daarom lees ik veel over de natuur en
over dieren. Als ik hier ben, kijk ik goed om me heen
om zoveel mogelijk bijzondere dieren en planten te
ontdekken. Oma Elly weet veel van vogels. Samen
hebben wij al veel soorten gezien. Zelf vind ik
reptielen en amfibieën het interessantst. Heel span-
nend is de Anaconda, de grootste slang ter wereld,
die hier natuurlijk niet voorkomt. Wel zie ik soms
hagedissen, kikkers en padden. Thuis bestudeer ik
alle informatie over deze dieren."

Kom je hier vaak?

Ja, ik kom hier best vaak, maar ik wandel ook graag
in andere natuurgebieden. Ik ga wel eens met mijn
oom, tante en nichtje naar Luxemburg. Daar zijn

prachtige wandelpaden met mooie natuur. In de
herfst en in de lente vind ik de natuur het mooist. In
het voorjaar struinen oma en ik dwars door de dui-
nen en zien we vaak damhertkalfjes. In het najaar
tijdens de bronst kijken we graag naar vechtende
herten.

Wat vind je bijzonder aan dit gebied?

Het is altijd een verrassing wat we zien en horen,
hoe we lopen en waar we uitkomen.
Laatst mochten we van de boswachter foto's maken
van de bedelvossen. De boswachter vertelde dat
sommige mensen deze vossen verpesten door ze
eten te geven. Dat vind ik nogal stom! Ik hoop in het
voorjaar weer hagedissen te zien. Ook hoop ik mijn
grote voorbeeld Freek Vonk een keer te ontmoe-
ten. Die heeft heel scherpe ogen, net als oma en ik.
Wie scherpe ogen heeft, ziet in de natuur meer dan
andere mensen.



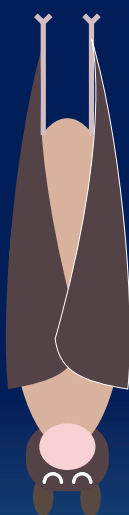
VERSTUIVING

De verstuiving in dit gedempte voormalige kanaal is heel goed op gang gekomen. Zo goed dat de weg die langs de kruising van de kop van de vallei met het Westerkanaal loopt, regelmatig helemaal ondergestoven wordt. Om te zorgen dat de weg voor medewerkers en bezoekers goed begaanbaar blijft, planten we op deze plek helm aan.



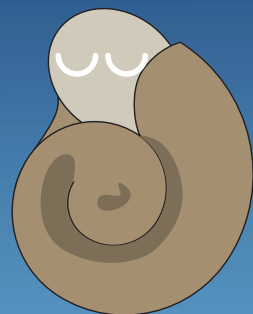
Winterslaap

Dieren die een winterslaap houden, weten dat ze in de herfst flink moeten eten. Ze gaan slapen met bolle buikjes zodat ze de winter overleven. In hun holletjes blijven ze lekker warm. Hun hartslag en adem vertragen en hun temperatuur wordt een waakvlammetje.



Winterslaap van de vleermuis

Vleermuizen kruipen niet in holletjes, maar zoeken een donkere, koele en vochtige ruimte. Ze slapen ondersteboven. Er is altijd wel een grot of oude bunker om in weg te kruipen.

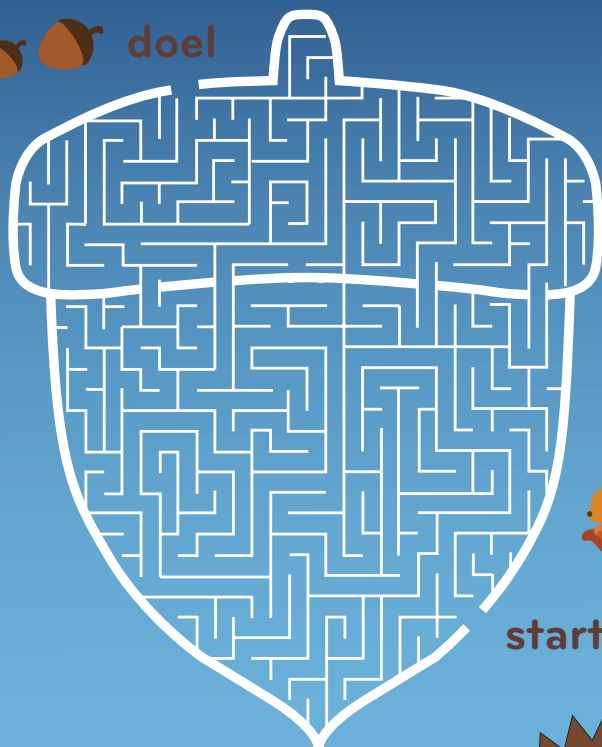


Winterslaap van de wijngaardslak

De wijngaardslak sluit haar huisje af met een plaatje kalk. Dat maakt de slak zelf aan door vocht af te scheiden dat vanzelf verhardt. Zo kan de wijngaardslak in een afgesloten huisje rustig een winterslaap houden.



doel



start hier



Winterslaap van de egel

In de winter zijn er geen insecten, en wormen kruipen diep weg. De egel heeft dan een serieus voedsel-probleem. Dat lost hij op door zich in de herfst in een ondiepe kuil vol bladeren in te graven. Zo verspillen egels geen energie.



'Hier passeren jaarlijks 120.000 schepen'

Waternet zuivert drinkwater in de Amsterdamse Waterleidingduinen, voert afvalwater af, houdt het oppervlaktewater schoon en onderhoudt dijken, sluizen, gemalen en riolen. In 'Mijn water' vertellen klanten van Waternet over hun favoriete Amsterdamse water.

Wie?

Wim Vriens (56) is Operationeel Nautisch Adviseur bij Rijkswaterstaat en is in die functie adviseur bij onder meer evenementen en scheepvaartbegeleiding voor de Amsterdamse Oranjesluizen. "Bij grote evenementen op het water schuif ik aan voor advies bij ingewikkelde processen. Zo zijn tijdens de laatste Sail in vijf dagen liefst 10.000 schepen geschut. Daar waren extra mensen voor nodig, onder meer om met inzet van patrouilleboten het scheepvaartverkeer in goede banen te leiden."

Wat(er)?

Vanuit de centrale bedieningsgebouwen op de noord- en de zuidoever hebben de operators van de Oranjesluizen zicht op het BinnenIJ en op het

Buiten IJ. "Deze sluizen zijn nodig om het water in het zoetwaterreservoir het IJmeer zoet te houden. Het Noordzeekanaal heeft een zoute onderlaag en een brakke bovenlaag. Dat zoute water komt via de sluizen van IJmuiden naar binnen. Ook handhaven we met de Oranjesluizen het peilverschil tussen het BinnenIJ en het IJmeer-Markermeer. Als het peil in het BuitenIJ bij opwaaierende wind stijgt, houden de Oranjesluizen dat water tegen. Sluizen worden daarom ook wel waterkeringen genoemd."

Waar?

De Zuider IJdijk op Zeeburgereiland in stadsdeel Amsterdam-Oost. "Jaarlijks passeren hier zo'n 120.000 schepen op de kruising BinnenIJ, Amsterdam- Rijnkanaal en de voorhaven Prins Willem Alexandersluis." De grootste boten gaan door de Prins Willem Alexandersluis die een schutkolk heeft van 24 bij 200 meter. Schepen varen richting het Marker- en het IJsselmeer, en soms verder naar de Waddenzee. Of ze koersen via het Noordzeekanaal richting de Noordzee. De Oranjesluizen zijn in 1872 in gebruik genomen.

Winterslapers

Voor dieren die een tukje doen als het koud wordt, is de winterslaap een terugtrekkende beweging uit een vijandige omgeving. Vijandig, omdat er onvoldoende voedsel is en verzwakte dieren dan al snel prooi zijn voor roofvogels die de winterkou wel trotseren.

Vooral dieren met een gebrekkige temperatuurregeling zijn tijdens een winter zonder slaap al snel de klos. Neem de zandhagedis in de Waterleidingduinen. Die komt zelfs pas echt tot leven nadat hij zich in de zon heeft opgewarmd. Zou hij zich niet onder de grond verstoppen, dan overleeft hij de winter niet. Ook egels kunnen slecht tegen vrieskou. Hun stekels zijn een prima wapen bij een aanval vanuit de lucht, maar ze zijn waardeloze isolatie.

MEER DOOD DAN LEVEND...

Echte diepslapers zijn in de Waterleidingduinen maar op een hand te tellen. Je kunt de hagedis

ertoe rekenen. En vleermuizen die onze bunkers opzoeken. Overwinterende vlinders verstoppen zich. Kikkers en padden kruipen diep weg in de modder en de salamander zoekt luwte en beschutting, bijvoorbeeld onder stenen. Wie wel eens een steen omdraait, ontdekt soms een schuilende salamander. Die lijkt dood en uitgedroogd, maar schijn bedriegt. Dieren lijken levenloos tijdens hun winterslaap, maar het leven gaat door op een lager hartritme, een lagere temperatuur en met een trage vetverbranding.

SEIZOENSRITME

De meeste dieren slapen niet aan een stuk door. Ze worden geregeld wakker en ontwaken bij een erg zachte winter soms weken eerder dan volgens het ritme van de seizoenen gebruikelijk is. Echt slapen doen ook niet alle dieren. Veel dieren komen in een staat van verstijving, zoals koudbloedige reptielen en amfibieën.



Zandhagedis



Watervleermuis

PASPOORT

Latijnse naam: Erinaceus europaeus

Lengte: tot 30 cm

Leeftijd: ca. 5 jaar

Gewicht: ca. 400 tot 1.200 gram



De slapende egel

Als de temperatuur onder de 10°C komt, bouwt de egel een nest van bladeren, droog gras, mos en soms twijgen. Als het nest groot genoeg is, maakt hij er een holte in. Hij legt een gang aan en bekleeft de bodem met een tien centimeter dikke laag bladeren. Die hebben een sterk isolerende werking. Bij een buitentemperatuur van -8 °C is het binnenin het hol 1 tot 5 °C. Het nest wordt aangelegd op een beschutte plek op

de grond, zoals een houtstapel, in een composthoop of in schuren. Hier brengt hij de winter opgerold door. De lichaamstemperatuur daalt tijdens de winterslaap van 36°C tot ca. 10°C of lager bij strenge vorst. De hartslag gaat van 190 naar 20 slagen per minuut en de ademhaling naar eens in de paar minuten. Dankzij de vetlaag kan het dier in leven blijven. Als hij ontwaakt, is de egel mager en hongerig. Hij weegt dan vaak nog maar 300 tot 400 gram.



Tip van boswachter Gerard Ook genieten in de winter!

"In de winter zie je mij niet in de duinen," hoorde ik een bezoeker zeggen. "Het is grijs, kaal en koud. Niets voor mij." Ik nodigde haar uit in de AWD eens met een excursie mee te gaan. Een paar maanden later liep ik met veertien deelnemers onder een strakblauwe hemel. We waren op zoek naar overwinterende vogels zoals wilde zwanen, zaagbekken en brilduikers. Die hoopten we te zien in een van de kanalen of geulen. We hadden geluk, niet alleen deze wintergasten maar zelfs de roerdomp liet zich zien. Ook grote zwermen besseneters zoals spreeuwen, kramsvogels en koperwieken vlogen op uit de duindoornstruiken. Op de bodem, bedekt met gras en vele soorten mos lag een laagje rijp en in de geulen was een flinterdun laagje ijs te zien. De berken en wilgen met hun grillige takken weerkaatsten op het ijs en het rimpelloze water. Terug bij ingang Zandvoortselaan kwam een mevrouw naar mij toe. "Heerlijk een paar uurtjes de duinen in, en u had gelijk: winternatuur is veel mooier dan ik dacht!"

Werkzaamheden winter 2015

De komende maanden staat vooral het onderhoud van wegen, paden en bossen centraal.

Onderhoud

Op de planning staat het onderhoud van de begroeiing langs wegen en paden en waterkanalen. Daarnaast vervangen we een deel van de banken en zorgen voor een vrij uitzicht. Ook het plaatsen van een nieuw raster langs het fietspad aan de zeereep gaat van start.

Mijlpaal!

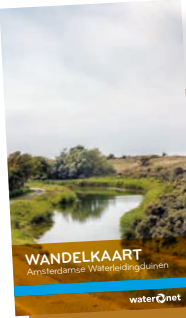
We hebben samen met de vrijwilligers een mijlpaal bereikt eind dit jaar: alle grote haarden van de woekerende Amerikaanse vogelkers zijn verwijderd. Nu wordt het belangrijk te voorkomen dat er geen nieuw zaad van deze woekerende struik op de vrijgekomen bodem valt. De vrijwilligers gaan dit doen met nabehoor.

Fietsenstalling

Voortaan kun je je fiets bij ingang Oase op een nieuwe plek kwijt. We hebben aan de linkerzijde handige houten palen neergezet.

Afronden LIFE+

De grote werkzaamheden voor het LIFE+ project worden deze winter afgerond. We bedanken onze bezoekers voor hun begrip bij de overlast van sommige werkzaamheden.

Nieuwe wandelkaart

Onze wandelkaart met daarop een plattegrond van het duin en de vaste wandelroutes heeft een flinke opfrisbeurt gehad. Ook de nieuwe routepaaltjes staan erop. De nieuwe kaart is te koop in het bezoekerscentrum, de verkooppunten en online. Vind je het niet nodig om een nieuwe wandelkaart te kopen maar wil je wel weten op welke plekken de nieuwe paaltjes staan? Loop even langs in het bezoekerscentrum en teken ze zelf in op je eigen kaart. Dan ben je weer helemaal actueel.

Online kaartverkoop

Je kunt je jaarkaart voor komend jaar jaar nu ook online bij ons bestellen. Vul je gegevens in, betaal met ideal en je krijgt hem een week later thuisgestuurd. Dat geldt ook voor de jaarparkeerkaart en onze nieuwe wandelkaart (plattegrond). Natuurlijk kun je ook nog steeds terecht in het bezoekerscentrum en onze vaste verkooppunten.



Nieuwe routepaaltjes

Sinds dit najaar staan er nieuwe routepaaltjes in het duin. We vervangen hiermee de oude ANWB-paddenstoelen. Belangrijke reden hiervoor is dat de paddenstoelen in de rest van Nederland gebruikt worden als fietspadennetwerk. Dat schept verwarring, in de AWD is fietsen immers niet toegestaan. Voor de nieuwe paaltjes is gekozen voor een kleiner aantal en een ingetogen huisstijl die beter past bij het duin. Op elke belangrijke kruising of splitsing is er een te vinden om je wanneer nodig de weg te wijzen.

Fietspad oostrand

De provincie NH gaat binnenkort een fietspad aan de oostrand van het duin realiseren. De aanleg stond gepland voor deze winter, maar bij het maken van deze Struinen was de provincie nog in afwachting van een juridische procedure over de vergunning hiervoor. We kunnen daarom niet aangeven wanneer gestart wordt. Het pad krijgt bij de Oase een eigen ingang ter hoogte van uitspanning De Oase. Het loopt grotendeels over de bestaande weg langs het Noord-Oosterkanaal naar de Natuurbrug Zandpoort, waar het aansluit op het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Buiten dit pad blijft de AWD exclusief voor wandelaars.

Waternet.nl/AWD

- Deel je mooiste foto's en filmpjes
- Lees het laatste nieuws
- Meld je aan voor excursies
- Bestel je jaarkaart

COLOFON

Struinen is een uitgave van Waternet en wordt op verzoek gratis toegezonden. U kunt zich aanmelden via struinen@waternet.nl

Redactie: Afdelingen Bron & natuurbeheer en Communicatie, Waternet

Artdirectie en ontwerp: Lava.nl (Noortje Boer)

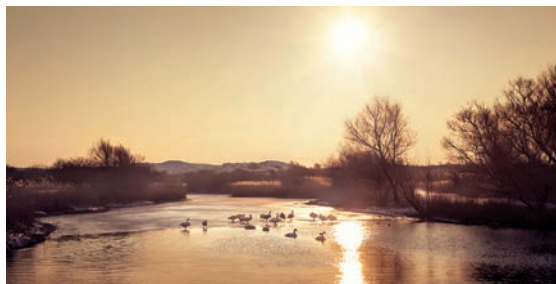
Tekst: Michel Verschoor

Aan deze Struinen werkten mee: Miranda Kok, Gerard Scholten, Peter Olijhoek, Els Gebben

Fotografie: Alwin Slomp, Gerard Scholten, Michel Verschoor, Vincent van der Spek, Sjaak Broekhof, Huub Slingerland

Tips voor de redactie: struinen@waternet.nl
Vogelenzangseweg 21
2114 BA Vogelenzang

16 activiteitenkalender Amsterdamse Waterleidingduinen



Aanmelden via www.waternet.nl/AWD

JAN

ZO 3, 17	Wandeling met natuurgidsen	13.00	BC De Oranjekom	gratis
ZO 10	Wandeling met natuurgidsen voor vroege vogels	08.30	Ingang Oranjekom/Oase	gratis
WO 20	Wintergasten in het verboden gebied Geniet van wilde zwanen, zaagbekken en brilduikers	15.00	Ingang Zandvoortselaan	€ 7,50
WO 27	LIFE+ excursie: met busje langs werk in uitvoering	13.00	BC De Oranjekom	gratis

FEB

ZO 7, ZO 21	Wandeling met natuurgidsen	13.00	BC De Oranjekom	gratis
ZO 14	Wandeling met natuurgidsen voor vroege vogels	08.00	Ingang Panneland	gratis
WO 17	LIFE+ excursie: met busje langs werk in uitvoering	13.00	BC De Oranjekom	gratis
ZA 20	Terug in de tijd met Van Lennep en Barnaart (met busje)	13.00	Ingang Panneland	€ 10,-

MRT

WO 2	Survivaltips van de boswachter! (8-12 jr)	14.30	Ingang Panneland	€ 5,-
ZA 5	Cursus 3-daagse vogelgeluiden voor beginners 9 apr/7 mei	07.30	Ingang Oase	gratis
ZO 6/20	Wandeling met natuurgidsen	13.00	BC De Oranjekom	gratis
VR 11	Fietsexcursie langs werkzaamheden in het duin Ook geschikt voor minder goede conditie	13.00	BC De Oranjekom	€ 7,50
ZO 13	Wandeling met natuurgidsen voor vroege vogels	07.00	Ingang De Zilk	gratis
DI 22	Fietsexcursie op Wereldwaterdag De weg van het water	13.00	BC De Oranjekom	€ 7,50
WO 30	Workshop natuurfotografie voor beginners (vanaf 16 jr) Over water(vogels)	07.30	BC De Oranjekom	€ 10,-

BC Bezoekerscentrum Bij deze excursie is aanmelden nodig en geldt een maximum aantal deelnemers toegangskaartje altijd verplicht

Bezoekerscentrum De Oranjekom

1e Leyweg 6 (ingang Oase)
2114 BH Vogelenzang
Telefoon: 020 - 608 75 95
Dinsdag t/m zondag 10.00 – 17.00 uur
En op alle feestdagen

Meer informatie en aanmelden

Op onze website vindt u meer informatie over deze en andere excursies en evenementen.

www.waternet.nl/awd

Over Waternet

Waternet houdt zich als eerste organisatie in Nederland bezig met de hele cyclus van water: het schoonmaken en aanvoeren van drinkwater, afvoeren van afvalwater en het onderhouden van dijken en waterkeringen.